ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ŠKOLNÍ DRUŽINY

JUNGMANNOVY ZÁKLADNÍ ŠKOLY
BEROUN, PLZEŇSKÁ 30

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Adresa školy : Jungmannova základní škola
Plzeňská 30
Beroun 266 01

IČO: 70975019

IZO: 002050579

Předkladatel:

Ředitel školy: Mgr. Ivan Souček

Hlavní vychovatelka školní družiny: Růžena Novotná

Telefon do ŠD: 311 604 923

Platnost dokumentu: od 1. září 2007

PODMÍNKY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Materiální podmínky:

Školní družina má k dispozici samostatné třídy a kmenové učebny prvního stupně, které jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem, počítači s internetem, pomůckami, stolními hrami, příruční knihovnou, potřebami pro výtvarné činnosti, sportovním náčiním. Pravidelně odebíráme dětské a odborné časopisy.

Vychovatelky sledují další možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména dovybavení audiovizuální technikou, novými stavebnicemi a podložkami pro herní kouty.

Personální podmínky:

Pedagogické působení zajišťují kvalifikované vychovatelky, které mají možnosti se dále vzdělávat v akreditovaných kurzech či samostudiem.

Ekonomické podmínky:

Na základě zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon) podle § 123, odst.4 byl stanoven měsíční poplatek za poskytování školské služby (školní družina) s účinností od 1.9.2011 takto:

ranní ŠD	**100,- Kč**
polední ŠD	**50,-Kč**
odpolední ŠD	**150,-Kč**
celodenní ŠD	**200,-Kč**

Platba se provádí převodem na číslo účtu 364825329/0800 a to vždy do konce září za měsíce 9.-12. a do konce ledna za měsíce 1.- 6.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví:

Podmínky hygienické a bezpečnostní:

Činnosti spontánní a řízené se prolínají, jejich skladba respektuje psychosociální podmínky výchovně vzdělávací práce školní družiny.

Z ranní ŠD odvádějí vychovatelky žáky do tříd na vyučování. Žáky 1. a 2. tříd předává učitelka vychovatelce po skončení vyučování a je povinna informovat vychovatelku o jakékoliv změně rozvrhu. Žáci vyšších ročníků odcházejí na oběd s paní učitelkou, po obědě odcházejí sami do ŠD.

Pitný režim je zajištěn během oběda ve školní jídelně a odpoledne ve školní družině. Prostředí užívaných prostorů vyhovuje hygienickým normám. Pomůcky, hry a hračky splňují požadavky bezpečnosti. Žáci nesmí bez dozoru manipulovat s jakýmikoliv ostrými či jinak nebezpečnými předměty.

Žáci jsou pravidelně poučováni o nebezpečí úrazů, zvláště při pohybu na schodech a pobytu venku. Výrazně jsou označeny nebezpečné části využívaných prostor – schodiště.

V kabinetu školní družiny je umístěna lékárnička.

Psychosociální podmínky:

Ve školní družině je vytvářeno pohodové a příznivé sociální klima, ve vzájemné komunikaci panuje otevřenost a partnerství. Žáci jsou vedeni ke vzájemné úctě a toleranci, k empatii, spolupráci a pomoci druhému.

Při všech činnostech jsou respektovány potřeby jedince. Činnost vychází ze zájmů účastníků a osvojování si toho, co má pro ně praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti, vše je vedeno k všestrannému prospěchu dítěte.

Náplň činností je věkově přiměřená, hodnocení žáků je motivující a respektující individualitu účastníků, vždy zohledňuje individuální možnosti a individuální pokrok a je pro žáky dostatečnou zpětnou vazbou.

Činnosti ve školní družině obsahují činnosti zaměřené na problematiku ochrany před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.

Rodiče žáků jsou včas informováni o činnosti školní družiny prostřednictvím notýsků, nástěnky školní družiny a webových stránek školy.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

Účastníci zájmového vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně integrováni do oddělení školní družiny s využitím speciálních pedagogických postupů. Vychovatelka družiny úzce spolupracuje s výchovnou poradkyní školy, PPP, SPC, případně jinými poradenskými zařízeními.

Školní družina je umístěna i v přízemí budovy, v případě začlenění tělesně postižených žáků je tedy zajištěn bezbariérový přístup.

Specifické pedagogické cíle pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami:

- začlenění do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře
- činnosti respektující možnosti žáka – činnosti shodné na úrovni žáka

Podmínky přijímání uchazečů

O přijímání žáků do ŠD rozhoduje ředitel školy, přednostně jsou přijímáni žáci 1. a 2. tříd a žáci vyšších ročníků, jejichž zákonní zástupci jsou zaměstnáni a to až do naplnění kapacity ŠD tj. 150 žáků. Rodiče přihlašují žáky písemně při zápisu do ŠD v 1. den školního roku.

Podmínky průběhu vzdělávání

Provoz ranní družiny je od 6:15 do 7:45 hod. Z ranní ŠD odvádějí vychovatelky žáky do tříd na vyučování. Žáky 1. a 2. tříd předává učitelka vychovatelce po skončení vyučování a je povinna informovat vychovatelku o jakékoliv změně rozvrhu. Žáci vyšších ročníků odcházejí na oběd s paní učitelkou, po obědě odcházejí do ŠD. Pobyt venku je denně od 13:30 do 15:00. Od 15:30 se oddělení ŠD mohou spojovat. ŠD je v provozu do 17:00 hod.

Docházka přihlášených žáků je povinná. Každou nepřítomnost je nutno řádně omluvit. Rodiče jsou povinni vyzvednout dítě do 17:00. V případě, že tak neučiní, vychovatelka je telefonicky vyzve a domluví se o předání dítěte. Při opakovaném nevyzvednutí dítěte do 17:00 hod., může ředitel školy za každou započatou hodinu požadovat poplatek za školní služby ve výši 50,- Kč, či při opakovaných problémech lze dítě ze ŠD vyloučit.

Ukončování vzdělávání

Žáci jsou do ŠD přijímáni vždy na jeden školní rok. Dítě je možné ze ŠD odhlásit kdykoliv během školního roku (písemná žádost rodičů). Ředitel školy může žáka při neplnění družinového řádu vyloučit z využívání školských služeb.

CÍLE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

1. ***Rovný přístup k zájmovému vzdělávání všech žáků školy***
   Do školní družiny jsou zařazování žáci 1. stupně školy.Všem žákům ve školní družiny jsou nabízeny činnosti bez rozdílu, žák volí z nabídky dle vlastního uvážení.
2. ***Zohledňování individuálních potřeb žáků školní družiny***
   Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zohledňováni volbou činností přiměřených jejich možnostem. Žákům je věnována individuální péče.
   Žáci se zdravotním postižením
   Činnosti a cíle zohledňují jejich postižení, nejsou však vyčleňováni ze společných činností, je jim věnována zvýšená individuální péče.
   Žáci se zdravotním znevýhodněním
   Činnosti a cíle zohledňují zdravotní omezení, je nabízena náhradní činnost, relaxační činnosti, odpočinek.
   Žáci nadaní
   Jsou podporováni v rozvíjení svého nadání, činnosti jsou dostatečně podnětné a rozvíjející.
3. ***Vytváření postojů vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivost, solidarity a důstojnosti všech účastníků zájmového vzdělávání***
   Ve všech činnostech jsou žáci vedeni ke vzájemné úctě a respektu, názorové snášenlivosti, solidaritě a důstojnosti.
4. ***Uplatňování moderních metod práce a přístupů***

Výchovně vzdělávací činnost je vedena moderními metodami práce a přístupy – skupinové a kooperativní činnosti, metody kritického myšlení.

5. Hodnocení žáků vzhledem k dosahování cílů

Hodnocení je vždy podnětné a optimistické, vždy umožňujeme žáku zpětnou vazbu, vedeme jím žáka k poznání svých rezerv a možností.

V plnění vytyčených cílů nám pomáhá ŠVP školní družiny, který navazuje na program školy podle tématického celku základního vzdělávání Člověk a jeho svět. Je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu, obsahuje výběr možných činností, ze kterých vychovatelky volí podle aktuálního složení žáků v oddělení s nímž pracují. Úkolem naší práce je položit základy ke klíčovým kompetencím neboli schopnostem umět trávit volný čas, řešit problémy, kompetencím komunikativním, sociálním, občanským a pracovním.

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - TÉMATICKÉ OKRUHY

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Téma	1. Místo, kde žijeme	Kompetence
Náš domov	Vyprávíme si o životě naší rodiny. Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas. Ptáme se, co kdo dělá v našich rodinách, kresba, malba.	3,4,5 4,6 3,6
Škola	Seznamujeme se s prostředím školy, školní družiny a školní jídelny. Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje /setkáváme se s nepedagogickými pracovníky naší školy/. Zdobíme školní družinu. Vyrábíme dárky k zápisu žáků do prvních tříd.	1,2,6 1,3 1,6 1,6
Cesta do školy	Povídáme si o cestě do školy a domů. Ptáme se na bezpečnost cesty každého z nás do školy.	1,2,4
Naše město	Na vycházkách hledáme zajímavosti našeho města /budovy, stromy, sochy, pomníky, vodní toky, nápisy na sídlech institucí, dominanty/. Stavíme naše město z kostek. Seznamujeme se s posláním pošty, knihovny, lékárny a pod. Všechna tato místa postupně navštěvujeme.	1,2,5,6 2,4,5 1,3,5
Cestou necestou	Seznamujeme se s mapovými značkami, učíme se je poznávat.	1,2,3
Tradice našeho města	Navštěvujeme městské muzeum. Besedujeme o historii města. Na vycházce se seznamujeme s historickými památkami města /radnice, kostel, brány/ a potom je malujeme. Zapojujeme se podle našich možností do místních slavností.	1,3,5,6 1,3,6 3,4,5,6

Téma	2. Lidé kolem nás	Kompetence
Rodina	Povídáme si o rodičích a sourozencích, o vztazích mezi členy rodiny. Povídáme si o naší širší rodině, rozlišujeme blízké příbuzenské vztahy.	3,4 3,4
Den matek	Vyrábíme maminkám dárek a přání pro radost.	3,4,6
Kamarádi	Hrajeme seznamovací hry. Diskutujeme o vandalismu a jeho důsledcích.	2,5,6
Nejsme všichni stejní	Uvědomujeme si v čem a jak jsou znevýhodnění někteří lidé /psychicky či tělesně/. Čteme si pohádky z různých zemí světa. Ilustrujeme pohádkové příběhy z dalekých krajů.	3,5 3,6
Svátky a oslavy Čas adventní Kouzelný čas Vánoc	Vnímáme začínající atmosféru Vánoc, čteme si v knížkách o Vánocích. Vyprávíme si o vánočních zvycích. Vyrábíme vánoční ozdoby, přání, drobné dárky. Bavíme se na vánoční besídce.	1,2,3 1,3 1,2,6 6
Karneval	Bavíme se na karnevalu, tančíme, soutěžíme.	6
Velikonoce	Čteme a vyprávíme si o zvycích spojených s jarem. Učíme se koledy k velikonoční pomlázce. Malujeme a zdobíme kraslice	1,3 3,6 1,6
Den dětí	Soutěžíme a závodíme.	3,4,5,6
Jak se správně chovat	Hrajeme si a učíme se správně zdravit, podat ruku, požádat o něco. Učíme se společenskému chování a etiketě teoreticky i prakticky /návštěva kulturních akcí/. Dodržování zásad správného stolování procvičujeme ve školní jídelně.	3,4 1,3,6 1,3

Téma	3. Lidé a čas	Kompetence
Náš denní režim	Seznamujeme se s denním rozvrhem zaměstnání ve školní družině. Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu; učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu. Vážíme si svého volného času i času druhých, hledáme, co nás o čas okrádá a čím zdržujeme sebe, rodiče, kamarády.	1,2,3 1,2,3,6 1,2,3,4,5,6
Připravujeme se do školy	Využíváme hry, při nichž si cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení. Využíváme počítač pro získání mnoha informací, pracujeme s didaktickými hrami.	1,3 1,5
Jak se dříve bydlelo a žilo	Povídáme si, jak se žilo na hradech a zámcích. Čteme české pohádky, říkadla, básničky, hádanky.	1,3,6

Téma	4. Rozmanitost přírody	Kompetence
Příroda okolo nás	Na vycházkách pozorujeme přírodu - rostliny a živočichy. Upevňujeme pravidla chování v přírodě. Prohlubujeme si znalosti o živé a neživé přírodě. Využíváme přírodnin k výtvarným a pracovním činnostem.	2,3,5,6 1,4,5,6 1,2,3,6
Naši kamarádi zvířátka	Vyprávíme si o domácích zvířatech a jak o ně pečujeme.	1,6
Roční období	Besedujeme o ročních obdobích - sledujeme změny v přírodě. Čteme pranostiky a uvažujeme o jejich smyslu. Pozorujeme změny na vodních tocích během ročních obdobích.	1,2 1,2,3 1,3,6
Chráníme si své životní prostředí	Při vycházkách do okolí školy a bydliště pozorujeme čistotu a úpravu okolí. Třídíme odpad do kontejnerů. Besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo prospívá přírodě.	1,3,5 1,5,6 1,4,5,6

Téma	5. Člověk a jeho zdraví	Kompetence
Poznáváme své tělo	V encyklopediích vyhledáváme zajímavosti o lidském těle a jeho funkcích.	1,2,3
Pečujeme o své zdraví; co nám prospívá - co nám škodí	Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu, o správném oblékání v jednotlivých ročních obdobích. Zjišťujeme jak správně relaxovat a odpočívat. Vedeme žáky k dodržování osobní hygieny. Seznamujeme se s družinovým řádem, dodržujeme pravidla bezpečného chování.	1,6 5,6 3,5,6 1,3
První pomoc	Učíme se zásadám první pomoci, umíme ošetřit drobná poranění, přivolat pomoc.	1,2,3,5
Chodíme ven každý den	Denně chodíme do lesoparku na Městskou horu nebo na hřiště u Tiby. Po organizovaných závodivých a sportovních hrách relaxujeme při spontánních hrách. Při vycházkách překonáváme přírodní překážky, pro naše hry využíváme přírodní prostředí.	5,6 6 5,6
Zimní radovánky	Chodíme bobovat do parku u Tiby. Chodíme bruslit na zimní stadion.	6 6
Míčové hry	Seznamujeme se s pravidly míčových her a cvičíme se v jejich dodržování.	6

ROZVÍJENÉ KLÍČOVÉ KOMPETENCE

1. **Kompetence k učení:** účastník si vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, samostatně pozoruje a experimentuje, kriticky posuzuje a vyvozuje závěry, poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, plánuje si své učení.

2. **Kompetence k řešení problému:** účastník vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, nachází shodné znaky, samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, ověřuje si prakticky správnost řešení, osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémů, kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit.

3. **Kompetence komunikativní:** účastník formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se souvisle a výstižně, naslouchá promluvám jiných lidí, rozumí jim, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje, rozumí různým typům textů a záznamů, gestům, zvukům, reaguje na ně, využívá komunikativní dovednosti k vytváření vztahů.

4. **Kompetence sociální a personální:** účastník účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, podílí se na utváření příjemné atmosféry, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, přispívá k diskuzi v malé skupině i debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí svoje jednání a chování.

5. **Kompetence občanské, činnostní a pracovní:** respektuje přesvědčení druhých lidí, chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, používá bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, přistupuje k výsledkům své činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, využívá získané poznatky v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání.

6. **Kompetence k naplnění volného času:** rozvíjí schopnost aktivního využívání volného času, vybírá přiměřené aktivity ke kompenzaci zátěže, vytváří si návyky zdravého životního stylu, plánuje, organizuje a řídí svůj volný čas, rozvíjí své zájmy a záliby, umí odmítnou nevhodné aktivity, umí vhodně relaxovat, rozvíjí si nadání, seberealizují se.

ČASOVÝ PLÁN ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Jednotlivé tématické okruhy jsou zpracovány v ročním plánu ŠD po měsících.

DÉLKA ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Školní vzdělávací program školní družiny je koncipován jako roční – na školní rok.

FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Jedná se o:

- pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost
- individuální práce s nadanými dětmi nebo s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami
- využití nabídky spontánních činností

Činnosti ve školní družině se člení na:

- zájmové činnosti
- rekreační činnosti
- odpočinkové činnosti